

Notat

16. december 2022
J.nr. 2022 - 14328

Kontor:
Moms, Afgifter og Told [MAT]

Initialer:
MNL

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Skatteudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-573/22, Foreningen C m.fl.

1. Indledning

Østre Landsret har ved kendelse af 8. juli 2022 forelagt tre præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen om fortolkning af Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (herefter ”momssystemdirektivet”).

De præjudicielle spørgsmål er stillet til EU-Domstolen til brug for landsrettens behandling af tre verserende sager, som er anlagt mod Skatteministeriet. De tre sager drejer sig om, hvorvidt det er med rette, at den danske medielicens i perioden 2007 – 2017 er blevet pålagt moms med hjemmel i momssystemdirektivets artikel 370, jf. bilag X, del A, nr. 2. Sagsøgerne har nedlagt påstand om, at den opkrævede moms af medielicensen i den ovennævnte periode tilbagebetales.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

I Danmark har der været moms på licensen siden den første danske momslov fra 1967. Da 6. momsdirektiv¹ – som var gældende forud for momssystemdirektivet – trådte i kraft den 1. januar 1978, udgjorde alene fjernsyn og radioer gruppen af licenspligtige apparater.

Licensordningen blev efterfølgende ændret. I 2007 blev licensordningen således omlagt til en medielicens, og i perioden 2007 - 2017, som sagen vedrører, var licenspligtige apparater som følge af denne ændring alle apparater, som kunne modtage og gengive billedprogrammer eller -tjenester, der er udsendt til almenheden, fx fjernsyn, smartphones, pc'er m.m. Licensordningen blev også ændret i relation til, hvem licensmidlerne blev fordelt til, således at også visse øvrige aktører – og ikke kun den statslige institution DR – var modtagere.

3. Regeringens retlige synspunkter og interesse i sagen

Det første spørgsmål i sagen er, om der er hjemmel i momssystemdirektivet til de opkrævede momsbetalinger.

¹ Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag.

I henhold til momssystemdirektivets artikel 2, stk. 1, litra c), er en levering af ydelser mod vederlag som udgangspunkt en momspligtig transaktion. Momssystemdirektivet indeholder imidlertid i afsnit XIII, kapitel 1, afdeling 1, en række overgangsbestemmelser. Disse omfatter bl.a. artikel 370, hvorefter de medlemsstater, der pr. 1. januar 1978 (på tidspunktet for 6. momsdirektivs ikrafttrædelse) lagde afgift på de transaktioner, som er anført i bilag X, del A, kan fortsætte med at gøre det. I bilag X, del A, nr. 2, er anført ”offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed”.

Det er regeringens opfattelse, at momssystemdirektivets artikel 370, jf. bilag X, del A, nr. 2, har givet Danmark hjemmel til at lægge moms på licens frem til licensens ophævelse i 2020. Bestemmelsen er således efter regeringens opfattelse helt enkelt og utvetydigt formuleret og opstiller ikke andre betingelser for bemyndigelsens anvendelse, end at medlemsstaten lagde afgift på de pågældende transaktioner pr. 1. januar 1978 – hvilket Danmark ubestridt gjorde og er fortsat med at gøre frem til ophævelsen. Det er regeringens opfattelse, at bestemmelsen heller ikke forudsætter, at der foreligger vederlag for levering af en ydelse i momssystemdirektivets artikel 2, stk. 1's forstand.

Det andet og tredje spørgsmål i sagen handler om de ændringer, der er foretaget i den danske licensordning efter ikrafttrædelsen af 6. momsdirektiv den 1. januar 1978, i relation til 1) hvilke apparater, som er omfattet af licenspligten og 2) hvilke modtagere licensmidlerne gives til.

I henhold til Domstolens praksis må medlemsstaterne ikke foretage en ændring af en national undtagelsesordning, som er omfattet af en standstill-bestemmelse, hvis ændringen indebærer en udvidelse af ordningen, der fjerner sig fra direktivets formål. En ordning må godt ændres, hvis den fortsat i det væsentlige er den samme, eller hvis den indebærer, at de gældende undtagelser herved begrænses eller reduceres, så undtagelsesordningen nærmer sig direktivets formål.²

Hvad angår omlægningen til medielicensen i 2007 (andet spørgsmål) er det regeringens opfattelse, at en sådan omlægning ikke falder uden for den danske undtagelsesordning. Den danske fjernsynslicensordning har således altid været en apparatafgift, der skal betales, hvis en husstand er i besiddelse af et (funktionsdygtigt) apparat, der kan modtage og gengive billedprogrammer eller -tjenester, der er udsendt til almenheden. I 1978 var det alene fjernsyn, der havde disse egenskaber. Grundet den teknologiske udvikling var der ved ændringen i 2007 flere apparater, der har disse egenskaber (smartphones, computere, mv.).

Hvad angår det forhold, at modtagerkredsen af licensbetalingerne blev udvidet, således at licensmidler også gik til finansiering af andre medie- og filmrelaterede formål (tredje spørgsmål), er denne ændring efter regeringens opfattelse heller ikke i strid med standstill-

² Jf. bl.a. dom af 23. april 2009, C-460/07, Puffer, EU:C:2009:254, præmis 86, 87 og 93, dom af 13. juli 2000, C-36/99, Idéal tourisme, EU:C:2000:405, præmis 32, dom af 24. maj 2007, C-157/05, Holböck, EU:C:2007:297, præmis 41, samt dom af 1. juni 1999, C-302/97, Klaus Konle, ECLI:EU:C:1999:271, præmis 52-53.

forpligtelsen. Den danske undtagelsesordning forudsætter hverken efter sin ordlyd eller formål, at den momspligtige radio- og fjernsynsvirksomhed skal varetages i den monopolkonstruktion, som var gældende i 1978, og de efterfølgende ændringer er alene et udslag af, at *strukturen* for de virksomheder, der varetager opgaven med radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed i Danmark, har ændret sig siden ikrafttrædelsen af 6. momsdirektiv.

EU-Domstolens besvarelse af de forelagte spørgsmål har direkte betydning for udfaldet af tre retssager, der verserer ved landsretten vedrørende den danske licensordning. Efter regeringens opfattelse bør der på den baggrund afgives indlæg i sagen, hvori der i overensstemmelse med ovenstående argumenteres for, at der er hjemmel i momssystemdirektivet til de opkrævede momsbetalinger, og at Danmark ikke har mistet retten til at anvende artikel 370, jf. bilag X, del A, nr. 2, ved indførelsen af de nævnte ændringer i den danske licensordning.